

Vodja tehnične visoke šole ogovoril je cesarja tako: „Veličanstvo! Tehnična visoka šola v Gradcu poprime se z veseljem prilike, Vaše Veličanstvo ob slavnosti šeststoletnice zveze Štajarske s svitlo hišo Habsburško najvdaneje pozdraviti. Naša viša šola pač ne more enako bratovskemu zavodu vseučilišču ozirati se nazaj na stoletja, ki so ob vednem podpiranju vednosti po Vašega Veličanstva svitlih pradedih pretekla, kajti mlada je in novejša dōbe dete. Ali kakor so koncem srednjega veka ustanovljena vseučilišča bila in so še gojišča ljudoljubja in kot taka predstavljajo duha in bistvo stvarne dōbe svoje, tako so nastale tehnične više šole po sedanjih potrebah, držé in podpirajo one vednosti, ki imajo vzvišeno nalogo, naravno delati človeštvu služno in podložno. Zastopajo toraj na odličen način duha in bistvo sedanje dōbe. Mi zastopniki tehničnega vseučilišča moremo z veseljem in navdušenostjo konstatirati resnico, da ravno pod Vašega Veličanstva slavno vladno je bila tem tako zvanim modérnim vednostim naklonjena vedno največa skrb. Avstrijske železnične in telegrafne proge, ki so se od malih začetkov razvile do prometnega sistema, kateri najbolj oddaljene podgorske doline veže s svetovnim prometom, vstanovitev mnogobrojnih industrij, železnica čez Semering, vredjenje Donave, previdenje stolnice z vodo in pred vsem razširjenje Dunaja, ki je tehniki podobnemu oddelku vednosti, namreč arhitekturi, dalo priliko pridobiti si svetovno imé, — vse to se je zgodilo pod Vašega Veličanstva vladno v prid in blagor narodom. In tako upamo, da bo Vaše Veličanstvo blagovolilo dalje tehničnim vednostim in tehničnim višim šolam skazovati najvišjo pozornost in ozir. Naša tehnična viša šola v Gradcu, ki se je napravila iz visokodušne ustanove „Joaneuma“ po ranjci Visokosti nadvojvodi Ivanu, pogreša žalibog svojega posebnega poslopja in vsa prihodnost, njen prospeh odvisen je od tega, da se mu zida dom. Njih ekselencija gospod minister nauka namerava drugo leto v državni proračun postaviti svoto za zidanje, da bodo slednjič tehnične vednosti tudi tu v Gradcu dobile spodoben svoj dom. Kot vodja in zastopnik tehnične više šole dovoljujem si toraj, Vašemu Veličanstvu položiti najspoštlivejšo prošnjo, da bi tem predlogom ministra podelili Vašega Veličanstva pritrjenje in v veseli nadi te cesarske milosti kličem v imenu tehnične više šole: Bog ohrani, Bog obvaruj Vaše Veličanstvo in daj Vaše Veličanstvo še dolgo vladati v blagor narodov avstrijskih!“

Na ta ogovor vodje odgovoril je cesar:

„Radostnega srca sprejemem izraze lojalne udanosti in zvestobe, ki so mi jih govorili zastopniki zavoda, ki se je, kar obstoji, odlikoval v tem ravno tako, kakor v vednostnih ciljih. Bodite prepričani, da se jaz za delovanje te blagodejnemu razvoju narodovega obrtnijstva namenjene prve više šole prav posebno zanimam in da bom nji, ki se je rodila po osnovi mojega visokega ranjcega starega strica, nadvojvode Ivana, vedno naklanjal svojo posebno skrb.“

Naši dopisi.

Logatec 16. julija. — Zeló prijetno nam je bilo, ko smo ogledovali si Logatec pretečeno soboto popoldne in zvečer; vsaj ga tudi nismo nikdar še videli v tako lepem krilu in krasoti, nego ravno istega dné. Cerkve, bivališča tudi najubornejša olepšana so bila prav okusno s cvetjem, venci in zastavami mnogobrojnimi ter z lučicami in transparenti za večera; cesto pa dičili so na stranéh od kolodvora — skoro do tja, kjer se zavije proti Hotederšici — maji in petero estetično, prav

impozantno proti nebu se dvigajočih slavolokov s prav primernimi, lepimi napisi na preslavno rodbino Habsburško in Nj. Veličanstvo presvitlega cesarja Franc Josipa, na katerega prihod smo pričakovali v nedeljo zjutra na kolodvoru s tolikim hrepenenjem. In ko smo zagledali tū dvorni vlak, širiti jelo se nam je srce in krepki živio in slava-klici zvali so se iz njega. Ko se pa vlak ustavi in stopi iz voza oni, kojega je pričakovala duša naša tako težko, dosegla je radost naša vrhunec. Tu podá mu mala princesinja, hčerka kneza Windischgrátza iz Planine, šopek prekrasen, a velečastni gospod dekan Martin Šlibar govori mu blizu tako-le: „Vaše c. kr. apost. Veličanstvo! Duhovščina dekanata vrhniškega in cerkniškega pozdravlja Veličanstvo Vaše najprisrčnejše in prisega svojemu presvitlemu gospodu in cesarju udanost najponižnejšo, a prosi tudi, da blagovoli vzprejeti cesarska Visokost Vaša izraz nerazrušljive zvestobe, ljubezni, udanosti jednako do preslavne rodbine cesarske s svedočilom, da pojimo z jednako zvestobo, ljubeznijo in udanostjo verno svoje ljudstvo, ki neprestano Najvikšega prosi, da blagovoli rosi v meri največi blagoslov svoj na preljubljenega monarha našega in da ohrani Vaše cesarsko Veličanstvo mnogo mnogo še let kot milega nam očeta in zaščitnika miru in kreposti; v to svrho zakličem iz globočine srca svojega v imenu duhovenstva in vedno lojalnih vérnikov: „Bog živi, Bog ohrani, Bog obvaruj našega presvitlega, preljubljenega Franc Josipa I.“ Te istinite, v srce segajoče besede potrdijo vsi pričajoči s trikratnim, navdušenim živio!

Nj. Veličanstvo pa odgovori: „Uverjen sem, da je meni in hiši moji še posebno udana duhovščina, a uverjen sem tudi, da mi bode v prihodnje ter da bode vernike vedno k ljubezni in udanosti do hiše moje napeljevala.“ Na to osreči z nekaterimi besedami velečastnega gospoda dekana Šlibarja in Porento iz Cirknice, ter gospoda župnika Markiča, Riharja in slehernega izmed pričujočih duhovnikov. Mnogo besedi spregovori potem z gospodom poslancem Obrezo, gg. uradniki, župani, učitelji in zastopniki društev; izlasti pa z gosp. županom Muley-em, ki mu je zvestobo in udanost prisegel v imenu občinskih predstojnikov.

Nj. Veličanstvo presvitli cesar prikaže se sedaj občinstvu, ki ga je pričakovalo zunaj kolodvorske hiše; komaj ga zagleda, zaslišijo se gromoviti živio- in slava-klici, ki ga spremljajo ves pot do Kalec, to je na potu v Idrijo; ta čas zvonilo je pri vseh cerkvah in na od ceste oddaljenih holmcih čulo se je pokanje topičev. Ta vzprejem ginel je videzno presvitlega vladarja; izlasti pa dopadala so se mu logaška dekleta v narodni noši, ki so se nastavila ob cesti na kolodvoru logaškem; kakor tudi v belo oblečene učenke dvorazredne šole Dolenje in Gorenjelogaške s šopki v roci in posebno štiri gospodične v Cerkovski vasi, ki so potresale pred cesarskim vozom cvetke.

Ob 10. uri bila je pri sv. Nikolaji slovesna sv. maša z azistenco, katero je služil Vsegamogočnemu velečastni gosp. dekan Šlibar. Tú odlikoval se je vojaški orkester, ki se je pokazal pravega mojstra tudi v cerkveni godbi; jednako dopadal se nam je mešani zbor.

Popoldne ob 3/42 vrnilo se je Nj. Veličanstvo iz Idrije na kolodvor logaški, kjer ga je pričakovala velika množica občinstva; pozdravljala ga je navdušeno tako dolgo, da jej je vlak dvorni izginil v daljavi na potu v Postojno.

Sedaj pričela se je ljudska slavnost pod milim nebom na polji Muley-evem. Tú zbralo se je občinstva mnogo; smelo trdimo, da jih je bilo blizu 3000, domačinov, Cerkničanov, Ložanov, Vrhničanov itd. Posamne

točke izvršile so se dobro in še boljše bi se bile, da se niso morali pevci, godba, govorniki boriti z burjo, ki je brila skoro do mraka. Mej sporedom po govoru slavnostnem nastopil je gospod glavar Mahkot, ki je naznanil radostnim srcem, da je Nj. Veličanstvo bilo sè vzprejemom v Logatci, kakor v Idriji zeló zadovoljno ter da se veseli tako zvestih in udanih sinov in hčera; to vest vzprejelo je občinstvo z burnimi slava-klici, ki so se ponavljali izlasti, ko se je odpeljal presvitli vladar mimo Logatca in Postojine v Ljubljano.

Omeniti nam je še, da je priskrbel častiti gospod župnik logaški oni dan vsem ubožcem župnije boljše hrane in tudi nekoliko vina; šolski prijatelji pa priredili so šolski mladini logaški na prostoru ljudske svečanosti obed otrokom primérno. Zato hvala jim!

Iz Ljubljane. (*Presvitlega cesarja bivanje v Ljubljani in na Kranjskem sploh*) napolnilo je vse pretekle dni vse življenje v deželi. Ljubljana napolnila se je z deželani in tujci. Pri prihodu cesarjevem danes teden napolnjene bile so vse ceste od kolodvora do cesarjevega dvora v gosposki ulici. — Po tem pa bil je prostor pred cesarskim dvorom zmiraj poln ljudstva, ki je čakalo videti presvitlega cesarja. Enako je bilo povsod, kamor so se presvitli cesar podali za čas bivanja med nami: povsod je skupaj vrelo ljudstvo gledat in z gromovitimi živio-klici pozdravljat presvitlega cesarja. Posebno živo je bilo v četrtek, ko je bila po programu slovesna sv. maša, potem sprejem deputacij, popoldne, ko so šli presvitli cesar v razstavo v realki in potem v kmetijsko razstavo, pričakovala in sprejela je presvitlega cesarja velika množica. — Razsvitljava v četrtek večer bila je čarobna, enako tudi ljudska veselica. Enako sijajno bilo je sprejemanje cesarja v Idriji, v Kamniku, Kranji in na Bledu. Do zadnjega dne ostalo je tudi vreme ugodno, le pondeljek je dežvalo in tako marsikoga zadržalo vdeležiti se sijajne razsvitljave bleškega jezera. — In tako sklepamo te male vrstice prav po duhu zvestih naših rojakov, z gorko zahvalo za milost cesarjevo, da je prišel v našo sredo s klicom: Bog živi in ohrani ljubljene našega vladarja Franc Jožefa!

— (*Presvitli cesar*) poslovali so se včeraj zjutraj pred deželnim glavarjem in odborniki s sledečimi besedami: „Jaz ponavljam svojo najtoplejšo zahvalo za presrčni sprejem na Kranjskem. V resnici me je veselilo, da sem se mogel udeležiti te krasne patrijotične slavnosti, katere se bodem spominjal najprijetneje. Želim, da bi Mi bilo mogoče, kranjsko deželo zopet kmalu obiskati.“

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Ker je domačega gradiva premalo, išejo si tukajšni časnikarji vsakovrstnih, deloma prav izmišljenih novic, eni zaletavajo se v večino deželnega zbora Češkega, drugi so zopet hoteli po vsej sili zaslediti po kranjski irredentovcov laških, ki so baje prežali za cesarjem. Mi v deželi videli smo prejasno, da so vse take novice iz trte zvite, — ker v kranjski deželi ga ni zraka za lahonsko nesnago. — Zdravje grofa Chamborda se je sicer zadnje dni nekaj zboljšalo, toda stan njegov je zmeraj še nevaren. Predvčeranjem prišel je k njemu pariški profesor Vulpian, ki ostane nekaj dni v Frohsdorfu. — Tudi tukaj se je pred nekaj dnevi prikazala kolera med delavci severnega kolodvora. Odkar so tamošnje slabe vodnjake zaprli, ni zbolel nihče več za to boleznijo.

Francoska. — Razmere med Francosko in Angleško nastale so zadnje dni prav neugodno nasprotne, skoraj sovražne. Povod za neprijazne razmere dalo je pred vsem različno ravnanje obeh vlad, nasproti ladijam prihajajočim iz Egipta. Francoska bila je zmeraj ojstra zoper ladije prišle iz okuženih krajev in devala jih je v 22dnevno karanteno. — Angleška pa, katere pomorska trgovina največ trpi vsled kolere, spuščala je v svoje pritišja ladije tudi brez karantene. — Zarad Egipta, kjer je ravno glavno gnjezdo kolere, gledale ste se Francoska in Angleška zmeraj pisano tako bode pred ali pozneje prišlo do boja med tema državama.

Egipt. — Po vseh mestih kjer je kolera razsajala uže pojema, število umrlih krči se na polovico onega prejšnjih dni.

Št. 1553/Pr.

Zahvala cesarjeva.

Njegovo cesarsko in kraljevo apostolsko Veličanstvo Mi je premilostivo blagovolilo poslati naslednje najvišje ročno pismo:

„Ljubi baron Winkler!

Navdušena udeležba, s katero je vse prebivalstvo Moje vojvodine Kranjske praznovalo zvršetek šestega stoletja, odkar v tej deželi vlada Moj rod, napolnjuje Me z veselim zadostilom ter Mi je novo poroštvo óne neizpremenljive zvestobe, katero so Kranjci v minulih časih skazovali svojim prirojenim vladarjem, dajáje zá-nje blagó in kri, in katero bodo, ako Bog dá, po svojih óčtov vzgledu tudi ohranili vse prihodnje čase.

Posebno prijetno Mi je bilo, da sem o priliki te redke slavnosti mogel obiskati deželo ter Se osobno prepričati ne samo o vernoudanem mišljenji njenega prebivalstva, ampak tudi o važnih napredkih na mnogokaterem polji javnega življenja.

Naročam Vam, da vsemu prebivalstvu razglasite Mojo najtoplejšo zahvalo za presrčnost, s katero Me je vzprejemalo po vseh krajih, ter mu naznanite zagotovilo trajne Moje cesarske milosti.

Na Bledu dné 17. julija 1883.

Franc Jožef s. r.“

V največje veselje mi je, da morem to znamenje cesarske milosti in blagovoljnosti vsem prebivalcem Kranjske dati na osrečujoče znanje.

V Ljubljani dné 17. julija 1883.

Baron Winkler s. r.,
e. kr. deželni predsednik za Kranjsko.